

Kalendarz ekologiczny

Racibórz 2021

www.raciborz.pl

Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 r. system odbioru odpadów komunalnych organizowany jest przez Miasto. Aktualny harmonogram odbioru odpadów, najważniejsze informacje o systemie, zasadach i opłatach można znaleźć na stronie https://www.raciborz.pl/dla_mieszkancow/Odpady_komunalne
Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy ma obowiązek zbierać odpady komunalne selektywnie.

Recykling i odzysk

- Poniższe zachowania proekologiczne ograniczają powstawanie odpadów. Brak odpadów to brak kosztów i czyste środowisko.
- ✓ Stosuj akumulatory wielokrotnego ładowania zamiast baterii jednorazowych.
 - ✓ Woreczek foliowy lub papier śniadaniowy zastąp szklanym lub plastikowym pojemniczkiem – pozwalają one dłużej zachować świeżość produktów i mogą być wielokrotnie używane.
 - ✓ Na zakupy chodź z własną torbą wielokrotnego użytku – unikniesz używania jednorazówek, które szybko stają się odpadem.
 - ✓ Kupuj rzeczy dobre jakościowo, wprawdzie wydasz jednorazowo więcej, ale długotrwałość produktu sprawi, że nowy nie będzie długo potrzebny, więc w rezultacie zaoszczędzisz i ograniczysz powstawanie odpadów.
 - ✓ Kupuj produkty w opakowaniach zwrotnych lub nadających się do recyklingu.
 - ✓ Kupuj produkty pakowane w większej ilości w jednym opakowaniu – zaoszczędzisz i zredukujesz ilość opakowań.
 - ✓ Nie kupuj produktów, które nie wypełniają całego opakowania oraz unikaj kupowania produktów w podwójnych opakowaniach – wytwarzasz wówczas więcej odpadu.
 - ✓ Używaj papieru wyprodukowanego z makulatury, drukuj dwustronnie.
 - ✓ Używaj długopisów z wkładami wymiennymi.
 - ✓ Używaj termometrów elektronicznych lub polimerowych dostępnych w aptekach zamiast termometrów rtęciowych.
 - ✓ Niepotrzebne Ci rzeczy nie muszą trafić na śmietnik – możesz oddać je rodzinie, znajomym lub potrzebującym – przyczynisz się do ponownego ich użycia i nie staną się odpadem.
 - ✓ Szukając książek i podręczników odwiedzaj biblioteki i księgarnie oferujące używane egzemplarze.

Nie marnuję – kompostuję

Kosząc trawę, pielęgnując zieleni bądź uprząając liście ze swojej posesji stajesz się wytwórcą odpadów zielonych – ulegających biodegradacji. To wspaniały materiał do samodzielnej produkcji kompostu, który możesz wykorzystać do użyznienia gleby w swoim ogrodzie. Jeśli jednak nie masz kompostownika na posesji w żadnym wypadku nie mieszaj tych odpadów z innymi!

Miasto Racibórz prowadzi system zbiórki odpadów zielonych, co przekłada się również na zakaz spalania pozostałości roślinnych (liści, gałęzi, trawy) na wolnym powietrzu. Odpady te (również części roślin porażone chorobami, grzybami, bakteriami, wirusami lub szkodnikami – nie nadające się do kompostowników przydomowych) należy przekazywać podmiotowi odbierającemu odpady zgodnie z harmonogramem lub dostarczyć we własnym zakresie do kompostowni (przy ul. Rybnickiej 125 – wjazd przed restauracją „Dworek” – tel. 32 418 40 74, czynna pn.-pt. w godz. 7⁰⁰-14⁴⁵, sob.: 7⁰⁰-12⁴⁵). W okresie od maja do października jeden raz w tygodniu, tj. w każdą środę (za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) kompostownia jest czynna do godziny 19⁰⁰. Podczas środowego popołudniowego dyżuru w godzinach 15⁰⁰-19⁰⁰ realizowana jest wyłącznie obsługa osób fizycznych indywidualnie dostarczających odpady roślinne na kompostownię. W tym czasie nie jest prowadzona sprzedaż środka poprawiającego własności gleby „RAKOR”, ani też obsługa firm i klientów instytucjonalnych dostarczających odpady roślinne. Jednorazowa dostawa nie powinna przekroczyć 100 kg.

Bioodpady

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła nowe zadanie na gminy, które to w ramach organizowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi mają zapewnić selektywne zbieranie bioodpadów.

Bioodpady oznaczają ulegające biodegradacji odpady ogrodowe i parkowe, odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, gastronomii, placówek zbiorowego żywienia, jednostek handlu detalicznego, a także porównywalne odpady z zakładów przetwórstwa spożywczego.

Z definicji tej wynika, że bioodpady są pojęciem szerszym od wcześniej segregowanych przez mieszkańców odpadów zielonych przeznaczonych do kompostowania w raciborskiej instalacji.

Zbiórkę bioodpadów w Raciborzu rozpoczęliśmy od początku 2020 r. Zasady tej zbiórki można znaleźć na stronie internetowej urzędu.

Przeterminowane leki i termometry rtęciowe oddaj do apteki

W składzie leków znajduje się szereg związków chemicznych, które po terminie przydatności stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia. Związki zawarte w lekach są bardzo trwałe i przedostanie się ich do środowiska naturalnego może spowodować jego skażenie na dziesięciolecia. Nigdy nie wyrzucaj leków do toalety ani do kosza! Przedostanie się substancji do wody może zaowocować uodpornieniem się wirusów i bakterii na nie. Wtedy w lecznictwie potrzebne będą nowe leki! Natomiast w przypadku rtęci, jej rozproszenie i długotrwałe narażenie organizmu na działanie tej substancji powoduje poważne schorzenia śmiertelne. Rozbicie termometru rtęciowego to tylko chwila nieuwagi! Ze względu na zagrożenie wynikające z niewłaściwego użytkowania termometrów rtęciowych oraz możliwości przedostania się drobinek rtęci do otoczenia zostały one wycofane z użytkowania. Miasto Racibórz dla swoich mieszkańców prowadzi zorganizowany system zbiórki przeterminowanych leków w 20 aptekach oraz termometrów (👉) w 6 z nich:

✓ „Pod Różami” ul. Książęca 12	✓ „Victoria” ul. Mickiewicza 19b/11 👉
✓ „Pod Różami” ul. Ogrodowa 40	✓ „Pod Różami” ul. Opawska 124a
✓ „Św. Mikołaja” ul. Londzina 36 👉	✓ „Pod Różami” ul. Opawska 7
✓ „Pod Różami – śródmiejska” ul. Długa 21	✓ „Pod Różami” ul. Mickiewicza 5
✓ „Pod Różami” ul. Opawska 33	✓ „Pod Różami” ul. Rynek 12
✓ „Dr. Max” ul. Opawska 45	✓ „Pod Różami” ul. Gliwicka 21b
✓ „Przy Rondzie” ul. Opawska 89	✓ „ABC Auchan” ul. Rybnicka 97 👉
✓ „Zdrowit” ul. Katowicka 4 👉	✓ „Zdrovit” ul. Nowa 3-5
✓ „ABC-Ocicka” ul. Ocicka 51A 👉	✓ Apteka „Św. Kosmy i Damiana” ul. Gamowska 3
✓ „Kolejowa” ul. Kolejowa 20 👉	✓ Apteka „Pod Różami” ul. Wojska Polskiego 15/11

Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierają liczne substancje toksyczne, które po przedostaniu się do środowiska naturalnego powodują jego skażenie. Znaczną część materiałów, z których wykonane są elektrośmieci można odzyskać i ponownie wykorzystać. Podczas procesu przetwarzania zawarte w urządzeniach substancje niebezpieczne zostają odseparowane i są kierowane do unieszkodliwiania. Dlatego tak ważne jest, aby odpady ZSEE trafiły do właściwego zagospodarowania i nie były demontowane w miejscach nieprzeznaczonych do tego celu. Co zrobić ze zużyтым sprzętem:

- ✓ Przekazać podmiotowi odbierającemu odpady komunalne zgodnie z harmonogramem.
- ✓ Kupując nowy sprzęt stary tego samego typu oddać bezpłatnie w sklepie lub u sprzedającego (również realizując zakup przez Internet). Gwarancją braku dodatkowych opłat jest dostarczenie ZSEE do punktu sprzedaży.
- ✓ Oddać podczas organizowanych w Raciborzu dwa razy w roku zbiórek. Zbiórki odbywają się w maju i wrześniu w ramach akcji Sprzątania Świata. W zamian za dostarczony sprzęt otrzymasz upominek.

Mieszanie elektrośmieci z innymi odpadami jest całkowicie zabronione!

Zużyte baterie i akumulatory oddaj do punktu zbiórki, sklepu lub szkoły

Odpady te stanowią szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wszystkich organizmów żywych ze względu na zawartość ołowiu, kadmu, niklu, litu czy rtęci. Przykładowo jedna bateria guzikowa do zegarka może skażyć od 5-50 tysięcy litrów wody, a jedna bateria typu „paluszek” na trwałe zanieczyszcza 1 m³ gleby. Nigdy nie wyrzucaj zużytych baterii i akumulatorów do kosza! Co zrobić z bateriami:

- ✓ Jeśli masz lub znasz dzieci w wieku przedszkolnym lub szkolnym pomóż im w zbiorce baterii w ramach konkursu międzyszkolnego „Chomikuj baterie” organizowanego przez Prezydenta Miasta Racibórz. Promuj z nami ideę zachowań proekologicznych wśród młodego pokolenia.
- ✓ W każdym większym punkcie handlowym, który w swej ofercie sprzedaży posiada baterie rozejrzyj się za pojemnikiem na zbiórkę starych. Jeśli nie ma go w zasięgu wzroku spytaj w punkcie informacji o możliwości oddania tego odpadu niebezpiecznego – ich odbiór to ustawowy obowiązek sprzedawcy. Stary akumulator masz obowiązek oddać w punkcie zakupu nowego.

- ✓ Ogólnodostępne pojemniki do zbiórki baterii i akumulatorów przenośnych znajdują się w różnych instytucjach np. w Urzędzie Miasta Racibórz, Starostwie Powiatowym.

Na stronie internetowej www.bipraciborz.pl w zakładce „zużyty sprzęt elektroniczny” znajduje się lista podmiotów zbierających na terenie gminy zużyty sprzęt oraz baterie pochodzące z gospodarstw domowych.

PSZOK – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

PSZOK mieści się na terenie bazy Przedsiębiorstwa Komunalnego przy ul. Kaspra Adamczyka 10 w Raciborzu – Płoni (tel. 32 415 34 24).

Punkt jest profesjonalnie przygotowanym miejscem przeznaczonym do odbioru i magazynowania odpadów komunalnych wysegregowanych przez mieszkańców Raciborza. Jeśli nie masz pewności, co zrobić z powstałym odpadem, a jest on problematyczny i intuicyjnie czujesz, że nie powinien trafić do odpadów zmieszanych ze względu na potencjalnie niebezpieczne zawartości takie jak oleje, smary, farby, lakiery, detergenty, chemikalia czy inne substancje niebezpieczne dostarcz je do PSZOK. Zebrane w punkcie odpady zostaną zagospodarowane we właściwy sposób i nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska. Godziny otwarcia PSZOK:

✓ poniedziałek: 9 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	✓ czwartek: 12 ⁰⁰ -18 ⁰⁰
✓ wtorek: 12 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	✓ piątek: 9 ⁰⁰ -15 ⁰⁰
✓ środa: 9 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	✓ sobota: 9 ⁰⁰ -13 ⁰⁰

Azbest – realne zagrożenie dla ciebie i twojej rodziny!

Szkodliwość użytkowanych materiałów azbestowych wzrasta z biegiem lat z powodu degradacji, starzenia się spoiwa, powstałych pęknięć, drgań i działań czynników zewnętrznych. Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do jakiegokolwiek uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie). Zagrożenie ze strony azbestu jest przez ludzi bagatelizowane ze względu na mikroskopijną wielkość włókien oraz długotrwałą i utajony rozwój choroby. Tymczasem z powodu chorób wywołanych azbestem umiera rocznie na świecie ponad 100 tysięcy osób!

W Raciborzu zgodnie z szacunkami inwentaryzacji, biorąc pod uwagę korektę wartości przelicznika wprowadzoną w czerwcu 2019 r. przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii wynoszącą aktualnie 15 kg/m², znajduje się jeszcze ok. 730 Mg wyrobów zawierających azbest w tym ok. 645 Mg u osób fizycznych. **Wszystkie wyroby azbestowe muszą być usunięte do 2032 r.** Sprawdź czy azbest jest w Twoim domu!

Jakiegokolwiek prace przy azbeście należy powierzyć specjalistycznej firmie posiadającej stosowne uprawnienia, przeszkoloną załogę i zaplecze techniczne.

Mieszkańcom Raciborza oferujemy realną pomoc – możliwość skorzystania z dofinansowania do inwestycji związanej z usuwaniem elementów azbestowych. Więcej dowiesz się w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Racibórz pok. 201-203 lub zadzwoń 32 755 06 77.

Obowiązek inwentaryzacji

Jeśli jesteś właścicielem nieruchomości, na której występują wyroby zawierające azbest, masz ustawowy obowiązek sporządzenia, **co roku** „informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania”. Jeden egzemplarz stosownej informacji przekazuj Prezydentowi Miasta **corocznie do 31 stycznia** za poprzedni rok kalendarzowy.

Projekt Grantowy

Miasto Racibórz otrzymało dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, OŚ PRIORYTETOWA V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, DZIAŁANIE 5.2 Gospodarka odpadami, PODDZIAŁANIE 5.2.2 Gospodarka odpadami – RIT Subregionu Zachodniego na realizację projektu: **Poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście Racibórz poprzez oczyszczenie miasta z odpadów zawierających azbest.** Wartość wnioskowanego dofinansowania to 1 426 142,32 zł przy całkowitej wartości projektu: 1 501 202,44 zł.

Nabór wniosków do projektu przeprowadzono w okresie od 7 stycznia 2019 r. do 6 lutego 2019 r. Pozwoliło to na określenie potrzeb i zakresu zadań inwestycyjnych dotyczących wymiany azbestowych pokryć dachowych. Osoby fizyczne ubiegały się o przyznanie dotacji celowej na usunięcie azbestu z budynków oraz odtworzenie nowych pokryć dachowych.

W ramach projektu planowane jest w latach 2020 do 2021 usunięcie elementów zawierających azbest ze 102 budynków zlokalizowanych na terenie miasta Racibórz (46 to budynki mieszkalne, 56 to budynki użytkowe). Pozwoli to na usunięcie niespełna 14 tys. m² wyrobów azbestowych, co przy aktualnie obowiązującym przeliczniku daje ok. 209 Mg.

Odpady budowlane i rozbiórkowe

Remontując mieszkanie, dom czy nawet zmieniając wystrój produkujemy odpady, które nie mogą trafić do zwykłych pojemników. Wiele z nich zawiera niebezpieczne substancje, a ich niewłaściwe zagospodarowanie ma katastrofalne skutki dla środowiska.

Warto mieć również na uwadze, że odpady poremontowe i budowlane mogą zawierać cenne surowce, nadające się do recyklingu lub odzysku. Należy podzielić je na dwie grupy. Pierwsza to odpady, które można wykorzystać ponownie, czyli: gruz, rury i baterie wodociągowe, złom oraz deski i panele podłogowe. Druga grupa to odpady, których ponowne wykorzystanie nie jest możliwe. Są to przede wszystkim azbest, ceramika łazienkowa, szyby oraz zdarte tapety.

Odpady budowlane nie są typowymi odpadami komunalnymi.

Miasto Racibórz wychodząc naprzeciw potrzebom zapewnia zagospodarowanie odpadów budowlanych po niewielkich remontach realizowanych z założenia przez samego właściciela remontowanego obiektu i przyjmuje do 500 kg na rok tych odpadów na jedno gospodarstwo domowe. Odpady te nie podlegają odbiorowi ani z domów jednorodzinnych ani z altanek śmietnikowych w zabudowie wielorodzinnej w ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W przypadku, gdy nie ma możliwości samodzielnej przewiezienia odpadów do PSZOK, można skorzystać z dodatkowo płatnej usługi transportu odpadów. Usługa będzie realizowana odpłatnie. Warto wiedzieć, że Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. (tel. 32 418 40 74) prowadzący raciborskie składowisko odpadów oferuje usługę odpłatnego odbioru odpadów budowlanych i rozbiórkowych przy użyciu big bagów (dostarczają pusty, po zapełnieniu i zgłoszeniu przyjeżdżają odebrać).

Jeśli remont jest większy lub realizowany przez firmę remontowo – budowlaną należy liczyć się z kosztami zawiązanymi z zagospodarowaniem powstałych odpadów. W tym celu można wynająć specjalistyczny kontener na odpady budowlane. Pamiętajmy jednak, że zlecając usługę remontu firmie, co do zasady wytwórcą odpadów budowlanych (pomimo tego, że miejscem powstania jest nasz dom czy mieszkanie) jest ta firma. Odpady gruzu, demontowanych elementów budowlanych typu tapety, okna, drzwi, stare podłogi itp. powstają w związku z profilem działalności i tak jak każdy przedsiębiorca firma ta jest odpowiedzialna za zabranie i zagospodarowanie odpadów poremontowych. Wyjątkiem może być sytuacja gdy w umowie zawarto zapisy dotyczące sposobu zagospodarowania odpadów ściągające ten obowiązek z wytwórcy. To element, na który warto zwrócić uwagę przy podpisywaniu umowy – od zapisów tych zależy czy koszt zagospodarowania odpadów remontowych jest już wliczony w cenę usługi, czy należy przewidzieć dodatkowe koszty.

2021

Styczeń

Januar / Leden / Январь

Arboretum Bramy Morawskiej (ścieżka spacerowa wzdłuż ul. Markowickiej), fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG UTERY ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
	27 Kosmy, Damiana	28 Cezarego, Teofila	29 Dawida, Tomasza	30 Eugeniusza, Sabiny	31 Sylwestra, Sebastiana	1 Nowy Rok Mieczysława, Mieszka	2 Izydora, Makarego
1	3 Danuty, Genowefy	4 Anieli, Eugeniusza	5 Edwarda, Szymona	6 Święto Trzech Króli Kacpra, Melchiora, Baltazara	7 Juliana, Lucjana	8 Seweryna, Teofila	9 Weroniki, Juliana
2	10 Jana, Wilhelma	11 Matyldy, Honoraty	12 Benedykta, Arkadiusza	13 Weroniki, Bogumily	14 Feliksa, Hilarego	15 Pawła, Izydora	16 Marcelego, Włodzimierza
3	17 Antoniego, Rościszawa	18 Piotra, Małgorzaty	19 Henryka, Mariusza	20 Fabiana, Sebastiana	21 Agnieszki, Jarosława	22 Anastazego, Wincentego	23 Ildefonsa, Rajmunda
4	24/31 Felicji, Tymoteusza Jana, Marceliny	25 Pawła, Miłosza	26 Seweryna, Pauliny	27 Jana, Przybysława	28 Walerego, Radomira	29 Zdzisława, Franciszka	30 Macieja, Martyny

Grudzień 2020

DEZEMBER / PROSINEC / ДЕКАБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

Luty

FEBRUAR / ÚNOR / ФЕВРАЛЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	1	2	3	4	5	6

Święta ekologiczne

9 stycznia

Dzień Ligi Ochrony Przyrody

28 stycznia-2 lutego

Światowy Tydzień Mokradeł

31 stycznia

Upływa termin złożenia informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania

2021

Luty

Februar / Únor / Февраль

Widok z mostu na Kanale Ulga, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONĚDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
5	31 Jana, Marceliny	1 Brygidy, Ignacego	2 Marii, Mirosława	3 Błażeja, Hipolita	4 Andrzeja, Weroniki	5 Agaty, Adelajdy	6 Doroty, Tytusa
6	7 Ryszarda, Romualda	8 Jana, Piotra	9 Cyryla, Apolonii	10 Jacka, Scholastyki	11 Łazarza, Marii	12 Eulalii, Modesta	13 Grzegorza, Katarzyny
7	14 Walentego, Metodego	15 Faustyna, Józefa	16 Danuty, Juliany	17 Donata, Łukasza	18 Symeona, Konstancji	19 Konrada, Arnolda	20 Leona, Ludomiła
8	21 Eleonory, Feliksa	22 Marty, Małgorzaty	23 Romany, Damiana	24 Macieja, Bogusza	25 Wiktora, Cezarego	26 Mirosława, Aleksandra	27 Gabriela, Anastazji
9	28 Teofila, Makarego	1 Antoniny, Radosława	2 Heleny, Pawła	3 Tycjana, Kunegundy	4 Kazimierza, Łucji	5 Fryderyka, Wacława	6 Róży, Wiktora

Styczeń

JANUAR / LEDEN / ЯНВАРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24/31	25	26	27	28	29	30

Marzec

MÄRZ / BŘEZEN / МАРТ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
28	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

Święta ekologiczne

28 stycznia-2 lutego

2 lutego

11 lutego

Światowy Tydzień Mokradeł

Światowy Dzień Obszarów Wodno-Błotnych

Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej

2021

Marzec

März / Březen / Mapт

Arboretum Bramy Morawskiej (południowa strona, okolice kamienia pamiątkowego), fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУБОТА
9	28 Teofila, Makarego	1 Antoniny, Radosława	2 Heleny, Pawła	3 Tycjana, Kunegundy	4 Kazimierza, Łucji	5 Fryderyka, Wacława	6 Róży, Wiktora
10	7 Pawła, Tomasza	8 Beaty, Wincentego	9 Katarzyny, Franciszki	10 Cypriana, Marcelego	11 Konstantego, Benedykta	12 Bernarda, Grzegorza	13 Bożeny, Krystyny
11	14 Leona, Matyldy	15 Ludwika, Klemensa	16 Izabelli, Hilarego	17 Zbigniewa, Patryka	18 Cyryla, Edwarda	19 Józefa, Bogdana	20 Eufemii, Klaudii
12	21 Benedykta, Lubomira	22 Bogusława, Katarzyny	23 Feliksa, Pelagii	24 Marka, Gabriela	25 Marii, Wierczysława	26 Teodora, Emanuela	27 Lidii, Ernesta
13	28 Anieli, Sykstusa	29 Wiktora, Eustachego	30 Amelii, Jana	31 Balbiny, Gwidona	1 Zbigniewa, Grażyny	2 Franciszka, Władysława	3 Ryszarda, Pankracego

Luty

FEBRUAR / UNOR / ФЕВРАЛЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	1	2	3	4	5	6

Kwiecień

APRIL / DUBEN / АПРЕЛЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1

Święta ekologiczne

- 17 marca Światowy Dzień Morza
- 21 marca Pierwszy Dzień Wiosny
- 22 marca Dzień Ochrony Morza Bałtyckiego
- 22 marca Światowy Dzień Wody
- 23 marca Światowy Dzień Meteorologii

2021

Kwiecień

April / Duben / Апрель

Ziemia Raciborska, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА	Marzec MÄRZ / BŘEZEN / МАРТ						
13	28 Anieli, Sykstusa	29 Wiktora, Eustachego	30 Amelii, Jana	31 Balbiny, Gwidona	1 Zbigniewa, Grzyny	2 Franciszka, Władysława	3 Ryszarda, Pankracego	NDZ 28 7 14 21 28	PON 1 8 15 22 29	WT 2 9 16 23 30	ŚR 3 10 17 24 31	CZW 4 11 18 25 1	PT 5 12 19 26 2	SB 6 13 20 27 3
14	4 Wielkanoc Wacława, Izidora	5 Poniedziałek Wielkanocny Ireny, Wincentego	6 Celestyna, Wilhelma	7 Donata, Rufina	8 Dionizego, Januarego	9 Marii, Marcelego	10 Michała, Makarego	NDZ 21 28	PON 8 15 22 29	WT 9 16 23 30	ŚR 10 17 24 31	CZW 11 18 25 1	PT 12 19 26 2	SB 13 20 27 3
15	11 Leona, Filipa	12 Juliusza, Wiktora	13 Przemysława, Hermenegildy	14 Justyny, Waleriana	15 Anastazji, Bazylego	16 Julii, Benedykta	17 Robert, Patrycego	NDZ 14 21 28	PON 15 22 29	WT 16 23 30	ŚR 17 24 31	CZW 18 25 1	PT 19 26 2	SB 20 27 3
16	18 Bogusławy, Bogumity	19 Adolfa, Tymona	20 Czesława, Agnieszki	21 Feliksa, Anzelma	22 Leona, Łukasza	23 Jerzego, Wojciecha	24 Grzegorza, Aleksandra	NDZ 17 24 31	PON 18 25 1	WT 19 26 2	ŚR 20 27 3	CZW 21 28 4	PT 22 29 5	SB 23 30 6
17	25 Marka, Jarosława	26 Marii, Marcelego	27 Zyty, Teofila	28 Pawła, Walerii	29 Piotra, Pawła	30 Mariana, Katarzyny	1 Święto Pracy Józefa, Filipa	NDZ 24 31	PON 25 1	WT 26 2	ŚR 27 3	CZW 28 4	PT 29 5	SB 30 6

Święta ekologiczne

1 kwietnia	Międzynarodowy Dzień Ptaków	7 kwietnia	Światowy Dzień Zdrowia
1-7 kwietnia	Tydzień Czystości Wód	22 kwietnia	Dzień Ziemi
5 kwietnia	Dzień Leśnika i Drzewiarza	25 kwietnia	Międzynarodowy Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem

2021

Maj

Mai / Květen / Май

Arboretum Bramy Morawskiej (Staw Żabi wiosną), fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG UTERY ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
17	25 Marka, Jaroslawa	26 Marii, Marcelego	27 Zyty, Teofila	28 Pawła, Walerii	29 Piotra, Pawła	30 Mariany, Katarzyny	1 Święto Pracy Józefa, Filipa
18	2 Anatola, Zygmunta	3 Święto Konstytucji 3 Maja Marii, Aleksandra	4 Moniki, Floriana	5 Ireny, Waldemara	6 Jana, Judyty	7 Ludmiły, Gizeli	8 Stanisława, Dezydery
19	9 Bożydara, Grzegorza	10 Izydora, Antoniny	11 Franciszka, Jakuba	12 Dominika, Pankracego	13 Roberta, Serwacego	14 Bonifacego, Dobiesława	15 Zofii, Jana
20	16 Andrzeja, Wierczysława	17 Weroniki, Sławomira	18 Feliksa, Aleksandry	19 Piotra, Mikołaja	20 Bernarda, Bazylego	21 Wiktora, Tymoteusza	22 Julii, Heleny
21	23/30 Zielone Świątki Iwony, Dezydery / Feliksa, Ferdynanda	24/31 Joanny, Zuzanny / Anieli, Petroneli	25 Urbana, Grzegorza	26 Filipa, Pauliny	27 Jana, Juliusza	28 Augustyna, Jaromira	29 Teodozji, Magdaleny

Kwiecień

APRIL / DUBEN / АПРЕЛЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1

Czerwiec

JUNI / ČERVEN / ИЮНЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

Święta ekologiczne

- 12 maja Światowy Dzień Ptaków Wędrownych
- 22 maja Dzień Praw Zwierząt
- 22 maja Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej
- 24 maja Europejski Dzień Parków Narodowych

2021

Czerwiec

Juni / Červen / Июнь

Widok Ziemi Raciborskiej od strony Rudnika, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА	Maj MAI / KVĚTEN / МАЙ
22	30 Feliksa, Ferdynanda	31 Anieli, Petroneli	1 Jakuba, Konrada	2 Erazma, Marianny	3 Boże Ciało Leszka, Kłotyldy	4 Karola, Franciszka	5 Walerii, Bonifacego	NDZ 25 2 9 16 23/30
23	6 Pauliny, Laury	7 Roberta, Wiesława	8 Maksyma, Medarda	9 Pelagii, Felicjana	10 Bogumila, Małgorzaty	11 Barnaby, Feliksa	12 Jana, Onufrego	PON 26 3 10 17 24/31
24	13 Lucjana, Antoniego	14 Walerego, Bazylego	15 Wita, Jolanty	16 Aliny, Justyny	17 Laury, Adolfa	18 Marka, Elżbiety	19 Gerwazego, Protazego	WT 27 4 11 18 25
25	20 Bogny, Florentyny	21 Alicji, Alojzego	22 Pauliny, Flawiusza	23 Wandy, Zenona	24 Jana, Danuty	25 Lucji, Wilhelma	26 Jana, Pawła	ŚR 28 5 12 19 26
26	27 Marii, Władysława	28 Leona, Ireneusza	29 Piotra, Pawła	30 Emilii, Lucyny	1 Haliny, Mariana	2 Marii, Urbana	3 Jacka, Anstola	CZW 29 6 13 20 27
								PT 30 7 14 21 28
								SB 31 8 15 22 29
								Lipiec JULI / ČERVENEC / ИЮЛЬ
								NDZ 27 4 11 18 25
								PON 28 5 12 19 26
								WT 29 6 13 20 27
								ŚR 30 7 14 21 28
								CZW 1 8 15 22 29
								PT 2 9 16 23 30
								SB 3 10 17 24 31

Święta ekologiczne

- 1-7 czerwca Dni Lasu i Zadrzewień
- 5 czerwca Światowy Dzień Ochrony Środowiska Naturalnego
- 20 czerwca Pierwszy Dzień Lata
- 27 czerwca Światowy Dzień Rybołówstwa

2021

Lipiec

Juli / Červenec / Июль

Arboretum Bramy Morawskiej (Staw Żabi z kwitnącymi grzybieniami), fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ
WOCHE
TYDEN
НЕДЕЛЯ

NIEDZIELA
SONNTAG
NEDĚLE
ВОСКРЕСЕНЬЕ

PONIEDZIAŁEK
MONTAG
PONĚDĚLÍ
ПОНЕДЕЛЬНИК

WTOREK
DIENSTAG
UTERY
ВТОРНИК

ŚRODA
MITTWOCH
STŘEDA
СРЕДА

CZWARTEK
DONNERSTAG
ČTVRTEK
ЧЕТВЕРГ

PIĄTEK
FREITAG
PÁTEK
ПЯТНИЦА

SOBOTA
SAMSTAG
SOBOTA
СУББОТА

26

27
Marii, Władysława

28
Leona, Ireneusza

29
Piotra, Pawła

30
Emilii, Lucyny

1
Haliny, Mariana

2
Marii, Urbana

3
Jacka, Anatola

27

4
Teodora, Innocentego

5
Karoliny, Antoniego

6
Łucji, Dominika

7
Cyryla, Metodego

8
Elżbiety, Prokopa

9
Zenona, Weroniki

10
Filipa, Amelii

28

11
Olgi, Pelagii

12
Jana, Gwalberta

13
Ernesta, Małgorzaty

14
Marceliny, Bonawentury

15
Henryka, Włodzimierza

16
Marii, Benedykta

17
Bogdana, Aleksego

29

18
Kamila, Szymona

19
Wincentego, Włodzisława

20
Czesława, Hieronima

21
Daniela, Andrzeja

22
Magdaleny, Bolesława

23
Bogny, Apolinarego

24
Kingi, Krystyny

30

25
Jakuba, Krzysztofa

26
Anny, Mirosława

27
Julii, Natalii

28
Wiktora, Innocentego

29
Marty, Olafa

30
Julity, Ludmiły

31
Ignacego, Heleny

Czerwiec

JUNI / ČERVEN / ИЮНЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

Sierpień

AUGUST / SRPEN / АВГУСТ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4

2021

Sierpień

August / Srpen / Август

Kanał Ulga podczas wezbrania, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
31	1 Piotra, Justyny	2 Gustawa, Alfonsa	3 Lidii, Augusta	4 Dominika, Protazego	5 Marii, Stanisławy	6 Sławy, Jakuba	7 Doroty, Kajetana
32	8 Emila, Cyryla	9 Romana, Romualda	10 Borysa, Wawrzyńca	11 Zuzanny, Filomeny	12 Klary, Hilarego	13 Hipolita, Diany	14 Alfreda, Euzebiusza
33	15 Wniebowzięcie NMP Marii, Napoleona	16 Rocha, Joachima	17 Jacka, Mirona	18 Heleny, Bronisławy	19 Bolsława, Juliana	20 Bernarda, Sobiesława	21 Joanny, Franciszki
34	22 Cezarego, Tymoteusza	23 Filipa, Apolinarego	24 Jerzego, Bartłomieja	25 Ludwika, Luizy	26 Marii, Zefiryny	27 Józefa, Moniki	28 Augustyna, Patrycji
35	29 Sabiny, Jana	30 Róży, Szczęsnego	31 Bogdana, Rajmunda	1 Bronisława, Idziego	2 Stefana, Juliana	3 Izabelli, Szymona	4 Rozalii, Róży

Lipiec

JULI / ČERVENEC / ИЮЛЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Wrzesień

SEPTEMBER / ZÁŘÍ / СЕНТЯБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2

Święta ekologiczne

8 sierpnia

Wielki Dzień Pszczół

2021

Wrzesień

September / Září / Сентябрь

Skwer im. Stanisława Moniuszki, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDELÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG UTERY ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
35	29 Sabiny, Jana	30 Róży, Szczęsnego	31 Bogdana, Rajmunda	1 Bronisława, Idziego	2 Stefana, Juliana	3 Izabelli, Szymona	4 Rozalii, Róży
36	5 Doroty, Wawrzyńca	6 Beaty, Eugeniusza	7 Reginy, Melchiora	8 Marii, Adrianny	9 Piotra, Mikołaja	10 Bernarda, Sobiesława	11 Jacka, Piotra
37	12 Marii, Gwidona	13 Filipa, Eugenii	14 Cypriana, Bernarda	15 Albina, Nikodema	16 Edyty, Kornela	17 Justyny, Franciszki	18 Ireny, Józefa
38	19 Januarego, Konstancji	20 Filipiny, Eustachego	21 Hipolita, Mateusza	22 Tomasza, Maurycego	23 Tekli, Bogusława	24 Gerarda, Teodora	25 Aurelii, Ładysława
39	26 Justyny, Cypriana	27 Kosmy, Damiana	28 Marka, Wacława	29 Michała, Michalina	30 Zofii, Hieronima	1 Danuty, Remigiusza	2 Teofila, Dionizego

Sierpień

AUGUST / SRPEN / АВГУСТ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4

Październik

OKTOBER / ŘÍJEN / ОКТЯБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Święta ekologiczne

- 16 września Międzynarodowy Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej
- 16-22 września Europejski Tydzień Zrównowazanego Transportu
- 18 września Światowy Dzień Monitoringu Wód
- 18-20 września Sprzątanie Świata

- 19 września Dzień Dzikiej Fauny, Flory i Naturalnych Siedlisk
- 22 września Europejski Dzień bez Samochodu
- 23 września Pierwszy Dzień Jesieni

2021

Październik

Oktober / Říjen / Октябрь

Park im. Miasta Roth, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
39	26 Justyny, Cypriana	27 Kosmy, Damiana	28 Marka, Wacława	29 Michała, Michalina	30 Zofii, Hieronima	1 Danuty, Remigiusza	2 Teofila, Dionizego
40	3 Gerarda, Teresy	4 Rozalii, Franciszka	5 Apolinarego, Placyda	6 Artura, Brunona	7 Marii, Marka	8 Pelagii, Brygidy	9 Ludwika, Dionizego
41	10 Pauliny, Franciszka	11 Emila, Aldony	12 Eustachego, Maksymiliana	13 Edwarda, Teofila	14 Bernarda, Fortunaty	15 Teresy, Jadwigi	16 Gawła, Ambrożego
42	17 Wiktora, Małgorzaty	18 Łukasza, Juliana	19 Piotra, Ziemowita	20 Ireny, Kleopatry	21 Urszuli, Hilarego	22 Filipa, Kordulii	23 Teodora, Seweryna
43	24/31 Rafała, Marcina / Urbana, Augusta	25 Kryspina, Ingi	26 Lucjana, Ewarysta	27 Sabiny, Iwony	28 Szymona, Tadeusza	29 Euzebil, Narcyza	30 Zenobii, Przemysława

Wrzesień

SEPTEMBER / ZÁŘÍ / СЕНТЯБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2

Listopad

NOVEMBER / LISTOPAD / НОЯБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4

Święta ekologiczne

- 1 października Europejski Dzień Ptaków
- 2 października Światowy Dzień Zwierząt Hodowlanych
- 3 października Światowy Dzień Siedlisk

- 4-11 października Światowy Tydzień Zwierząt
- 25 października Dzień Ustawy o Ochronie Zwierząt

2021

Listopad

November / Listopad / Ноябрь

Arboretum Bramy Morawskiej (grąd subkontynentalny), fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG UTERY ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
44	31 Urbana, Augusta	1 Wszystkich Świętych Seweryna, Wiktoryny	2 Bohdana, Bożydara	3 Sylwii, Huberta	4 Karola, Olgierda	5 Sławomira, Elżbiety	6 Feliksa, Leonarda
45	7 Antoniogo, Ernesta	8 Sewera, Gotfryda	9 Ursyna, Teodora	10 Andrzeja, Ludomira	11 Święto Niepodległości Bartłomieja, Marcina	12 Renaty, Witolda	13 Stanisława, Mikołaja
46	14 Serafina, Rogera	15 Alberta, Leopolda	16 Gertrudy, Edmunda	17 Grzegorza, Salomei	18 Anieli, Romana	19 Elżbiety, Seweryna	20 Feliksa, Anatola
47	21 Janusza, Konrada	22 Marka, Cecylii	23 Klemensa, Amelii	24 Jana, Flory	25 Erazma, Katarzyny	26 Konrada, Sylwestra	27 Waleriana, Maksymiliana
48	28 Grzegorza, Zdzisława	29 Błażeja, Saturnina	30 Andrzeja, Konstantego	1 Natalii, Elżbiety	2 Pauliny, Balbiny	3 Franciszka, Ksawerego	4 Barbary, Piotra

Październik

OKTOBER / ŘÍJEN / ОКТЯБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24/31	25	26	27	28	29	30

Grudzień

DEZEMBER / PROSINEC / ДЕКАБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

Święta ekologiczne

- 14 listopada Dzień Czystości Powietrza
- 25 listopada Dzień Bez Futra

2021

Grudzień

Dezember / Prosinec / Декабрь

Kanał Ulga, fot. Gabriela Habrom-Rokosz

TYDZIEŃ WOCHE TYDEN НЕДЕЛЯ	NIEDZIELA SONNTAG NEDĚLE ВОСКРЕСЕНЬЕ	PONIEDZIAŁEK MONTAG PONDĚLÍ ПОНЕДЕЛЬНИК	WTOREK DIENSTAG ÚTERÝ ВТОРНИК	ŚRODA MITTWOCH STŘEDA СРЕДА	CZWARTEK DONNERSTAG ČTVRTEK ЧЕТВЕРГ	PIĄTEK FREITAG PÁTEK ПЯТНИЦА	SOBOTA SAMSTAG SOBOTA СУББОТА
48	28 Grzegorza, Zdzisława	29 Błażeja, Saturnina	30 Andrzeja, Konstantego	1 Natalii, Eligiusza	2 Pauliny, Balbiny	3 Franciszka, Ksawerego	4 Barbary, Piotra
49	5 Kryspina, Saby	6 Mikołaja, Emiliana	7 Marcina, Ambrożego	8 Marii, Wirgiliusza	9 Wiesławy, Leokadii	10 Julii, Daniela	11 Damazego, Waldemara
50	12 Adelajdy, Aleksandra	13 Łucji, Otyli	14 Alfreda, Izydora	15 Celiny, Waleriana	16 Euzebiusza, Zdzisławy	17 Olimpii, Łazarza	18 Gracjana, Bogusława
51	19 Urbana, Dariusza	20 Bogumiła, Dominika	21 Tomasza, Tomisława	22 Zenona, Honoraty	23 Wiktoria, Stawomiry	24 Wigilia Adama, Ewy	25 Boże Narodzenie Eugenii, Anastazji
52	26 Drugi Dzień Świąt Bożego Narodzenia Szczepana, Dionizego	27 Kosmy, Damiana	28 Cezarego, Teofila	29 Dawida, Tomasza	30 Eugeniusza, Sabiny	31 Sylwestra, Sebastiana	1 Nowy Rok Mieczysława, Mieszka

Listopad

NOVEMBER / LISTOPAD / НОЯБРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
31 7 14 21 28	1 8 15 22 29	2 9 16 23 30	3 10 17 24 1	4 11 18 25 2	5 12 19 26 3	6 13 20 27 4

Styczeń 2022

JANUAR / LEDEN / ЯНВАРЬ

NDZ	PON	WT	ŚR	CZW	PT	SB
26 2 9 16 23/30	27 3 10 17 24/31	28 4 11 18 25	29 5 12 19 26	30 6 13 20 27	31 7 14 21 28	1 8 15 22 29

Święta ekologiczne

22 grudnia

Pierwszy Dzień Zimy

Odnawialne źródła energii

Energia odnawialna jest to energia uzyskiwana z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych. Odnawialne źródła energii (OZE) stanowią alternatywę dla tradycyjnych pierwotnych nieodnawialnych nośników energii (paliw kopalnych). Ich zasoby uzupełniają się w naturalnych procesach, co praktycznie pozwala traktować je jako niewyczerpalne. Energia ze źródeł odnawialnych obejmuje energię z bezpośredniego wykorzystania promieniowania słonecznego (przetwarzanego na ciepło lub energię elektryczną), wiatru, zasobów geotermalnych (z wnętrza Ziemi), wodnych, stałej biomasy, biogazu i biopaliw ciekłych. Pozyskiwanie energii z tych źródeł jest, w porównaniu do źródeł tradycyjnych (kopalnych), bardziej przyjazne środowisku naturalnemu. Wykorzystywanie OZE w znacznym stopniu zmniejsza szkodliwe oddziaływanie energetyki na środowisko naturalne, głównie poprzez ograniczenie emisji szkodliwych substancji, zwłaszcza gazów cieplarnianych. Na terenie Miasta Racibórz realizowane są dwa projekty współfinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego:

1. „Łączymy z energią – montaż instalacji OZE dla budynków mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego”, w ramach którego zainstalowane zostaną 104 instalacje fotowoltaiczne, 7 kotłów na pellet i 4 pompy ciepła.
2. „Gminy z Dobrą Energią - wymiana urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego” z możliwością montażu instalacji fotowoltaicznych.

Nabór wniosków do obu projektów odbył się w 2018r.. Koordynatorem tych projektów jest Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku. ustalić czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok.

Wycinka oraz pielęgnacja drzew i krzewów

Przed usunięciem drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości należy uzyskać zezwolenie. Zezwolenie nie jest wymagane na usunięcie:

1. krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²;
2. krzewów na terenach pokrytych roślinnością pełniącą funkcje ozdobne, urządzonej pod względem rozmieszczenia i doboru gatunków posadzonych roślin, z wyłączeniem krzewów w pasie drogowym drogi publicznej, na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz na terenach zieleni;
3. drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:
 - a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
 - b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
 - c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew;
4. drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej. **Należy jednak pamiętać, że właściciel nieruchomości jest zobowiązany dokonać zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa, jeżeli obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 5 cm przekracza:**
 - a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego;
 - b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
 - c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew.**Zgłoszenie powinno zawierać: imię i nazwisko wnioskodawcy, oznaczenie nieruchomości, z której drzewo ma być usunięte, oraz rysunek albo mapkę określającą usytuowanie drzewa na nieruchomości.**
5. drzew lub krzewów usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;
6. drzew lub krzewów na plantacjach lub w lasach w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
7. drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni;
8. drzew lub krzewów usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych;
9. drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wału przeciwpowodziowego i terenu w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
10. drzew lub krzewów, które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;
11. drzew lub krzewów stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;
12. drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzeby związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych;
13. drzew lub krzewów usuwanych z obszaru parku narodowego lub rezerwatu przyrody nieobjętego ochroną krajobrazową;
14. drzew lub krzewów usuwanych w ramach zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych parku narodowego lub rezerwatu przyrody, planu ochrony parku krajobrazowego, albo planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszaru Natura 2000;
15. prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia;
16. drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez:
 - a) jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właścicieli urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu,
 - b) inne podmioty lub osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, potwierdzających, że drzewa lub krzewy stanowią złom lub wywrot;
17. drzew lub krzewów należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f.

Zezwolenia wydawane są na wniosek:

1. właściciela działki,
2. posiadacza działki – za zgodą jej właściciela,
3. właściciela urządzeń służących do doprowadzenia lub odprowadzenia wody, pary, gazu lub prądu elektrycznego jeżeli drzewa lub krzewy zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń.

Zgoda właściciela działki nie jest wymagana w przypadku wniosku złożonego przez:

1. spółdzielnię mieszkaniową;
2. wspólnotę mieszkaniową, w której właściciele lokali powierzyli zarząd nieruchomością wspólną zarządowi, zgodnie z ustawą z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2018 r. poz. 716);
3. zarządcę nieruchomości będącej własnością Skarbu Państwa, oraz w przypadku wniosku złożonego przez **użytkownika wieczystego** lub **posiadacza nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym**, niebędących spółdzielnią mieszkaniową, wspólnotą mieszkaniową lub zarządcą nieruchomości będącej własnością Skarbu Państwa.

Druk wniosku można pobrać w siedzibie Urzędu Miasta Racibórz lub ze strony internetowej www.sekap.pl, zakładka URZĘDY, MIASTA, OCHRONA ŚRODOWISKA.

Wbrew pojawiającym się opiniom, wynikającym z błędnej interpretacji obowiązujących przepisów, zakaz usuwania gniazd nie ogranicza się do okresu między 1 marca a 15 października. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo od zakazu jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne. Jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszać zakazy obowiązujące w stosunku do gatunków chronionych, należy z nich zrezygnować do czasu otrzymania stosownego zezwolenia. Aby uzyskać zezwolenie na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach. Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy Kodeksu karnego (art. 181).

Cięcia pielęgnacyjne

Chcąc wykonać cięcia w koronach drzew lub krzewów **nie potrzebujesz zezwolenia**, ale pamiętaj, że brak odpowiednich kwalifikacji i doświadczenia może doprowadzić do zniszczenia drzewa lub krzewu lub uszkodzenia drzewa, za co grozi administracyjna kara pieniężna!

Zgodnie z prawem, zabiegi w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:

1. usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
2. utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
3. wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

Zabiegi specjalistyczne w celu przywróceniu statyki drzewa wykonuje się na podstawie dokumentacji, w tym dokumentacji fotograficznej, wskazującej na konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu. **Dokumentację przechowuje się przez okres 5 lat od końca roku, w którym wykonano zabieg.**

Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych, utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa lub wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa, **stanowi uszkodzenie drzewa.**

Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż wyżej określone, **stanowi zniszczenie drzewa.**

Najważniejsze błędy popełniane przy cięciu drzew:

1. Zbyt intensywne cięcie tzn. usunięcie powyżej 50% masy korony asymilacyjnej, co jest równoznaczne ze zniszczeniem drzewa. Tylko młode, drzewa są w stanie przeżyć taką redukcję. Starsze drzewa zaczynają obumierać.
2. Zdeformowanie pokroju drzew:
 - a) **Niedopuszczalne jest ogławianie drzew**, polegające na całkowitym usuwaniu górnych partii pnia czy konarów.
 - b) **Niedopuszczalne jest tzw. podkrzesywanie gałęzi**, polegające na usuwaniu dolnych partii konarów i gałęzi.
3. Cięcie zbyt grubych konarów i gałęzi.
4. Pozostawienie ciętego już drzewa bez obserwacji i pielęgnacji.

Usunięcie drzew i krzewów bez otrzymania odpowiedniego zezwolenia oraz źle wykonane cięcia pielęgnacyjne równoznaczne są ze zniszczeniem drzew i skutkują nałożeniem administracyjnej kary pieniężnej.

Ochrona gatunkowa

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i zachowanie właściwego stanu ochrony dziko występujących w Polsce i Unii Europejskiej, rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi.

Aktualne listy gatunków chronionych, jak również obowiązujące zakazy w stosunku do tych gatunków, określają następujące rozporządzenia:

- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin
 - ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów
- Właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów powinien ustalić czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok.**

Wbrew pojawiającym się opiniom, wynikającym z błędnej interpretacji obowiązujących przepisów, **zakaz usuwania gniazd nie ogranicza się do okresu między 1 marca a 15 października.**

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo od zakazu jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszać zakazy obowiązujące w stosunku do gatunków chronionych, należy z nich zrezygnować do czasu otrzymania stosownego zezwolenia.

Aby uzyskać zezwolenie na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy Kodeksu karnego (art. 181).

Ochrona powietrza

Ograniczanie niskiej emisji w mieście Racibórz

Miasto Racibórz od wielu lat walczy z problemem niskiej emisji. Na chwilę obecną najszybszym i najbardziej efektywnym sposobem ograniczenia niskiej emisji jest termomodernizacja oraz wymiana technologii grzewczych na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne.

Żeby zachęcić i zmotywować mieszkańców do działań w tym kierunku Miasto od 1998r. udziela dotacji do likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła – starych kotłów węglowych i pieców kaflowych.

Każda osoba, zarówno fizyczna jak i prawna, przedsiębiorca czy wspólnota mieszkaniowa, która likwiduje na terenie Miasta Racibórz stare źródło ciepła opalone paliwem stałym, może uzyskać dofinansowanie do montażu nowego ekologicznego źródła. **Wysokość dotacji wynosi od 3 000 zł do 12 000 zł** – w zależności od podejmowanych działań. Dodatkowo właściciele budynków jednorodzinnych mogą otrzymać 2000 zł na wykonanie przyłącza, jeśli budynek nie był przyłączony do sieci gazowej lub ciepłej.

Od 2016 r. w Raciborzu funkcjonuje również system dotacji do termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Warunkiem uzyskania dotacji, jest aby efekt realizacji termomodernizacji w postaci obliczeniowej redukcji zużycia energii do celów grzewczych był nie niższy niż 25%. Wysokość dotacji wynosi do 12 000 zł do docieplenia ścian zewnętrznych i do 8 000 zł do termoizolacji dachu.

Jeśli chcesz skorzystać z dotacji zgłoś się do Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, pok. 203 lub zadzwoń: tel. 32 75 50 768 lub 32 75 50 677.

Szczegółowe regulaminy udzielania dotacji oraz druki wniosków można znaleźć na stronie internetowej www.bipraciborz.pl w zakładce Załatwianie spraw w Urzędzie/Procedury.

Jak ograniczać emisję związaną ze spalaniem paliw na potrzeby ogrzewania budynków?

Najlepszym rozwiązaniem jest likwidacja ogrzewania węglowego na rzecz ogrzewania gazowego, elektrycznego lub włączenia do sieci ciepłej, bowiem największy wpływ ma rodzaj spalanego paliwa. Znaczenie jednak ma również jego jakość – szczególnie w przypadku paliw stałych wskazane jest kupowanie **paliwa dobrej jakości** bezpośrednio u producenta lub w sieci autoryzowanych dostawców. Jednak na wielkość emisji wpływają również inne czynniki. Oprócz rodzaju źródła i stosowanego paliwa znaczenie ma **konstrukcja i sprawność** urządzenia – im mniejsza sprawność tym większa ilość spalonego paliwa. Zużycie paliwa zależy także od zapotrzebowania na ciepło, dlatego warto pomyśleć o dociepleniu budynku, wymianie stolarki lub po prostu o doszczelnieniu okien i drzwi. Bardzo istotny jest również sposób prowadzenia procesu spalania, jego nadzorowanie – w przypadku tradycyjnych kotłów węglowych oraz zapewnienie właściwej ilości tlenu.

Warto pamiętać również o **przewodach kominowych** – przewody dymowe i spalinowe od palenisk opalanych paliwem stałym należy czyścić co najmniej raz na 3 miesiące, od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym – co najmniej raz na 6 miesięcy, a przewody wentylacyjne – co najmniej raz w roku.

Ograniczanie niskiej emisji w województwie śląskim – „Uchwała antysmogowa”

1 września 2017r. weszła w życie „uchwała antysmogowa”, a dokładnie: Sejmik Województwa Śląskiego dnia 7 kwietnia 2017r. przyjął uchwałę Nr V/36/1/2017 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r. poz. 2624).

Ograniczenia dotyczą przede wszystkim zakazu stosowania (w kotłach, piecach i kominkach):

- ✓ **węgla brunatnego** oraz paliw stałych produkowanych z tego węgla,
- ✓ **mutów i flotokonzentratów** węglowych oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem,

- ✓ paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji < 3 mm jest większa niż 15%
- ✓ drewna biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20% (taką wilgotność osiąga drewno poprzez jego sezonowanie przez okres około dwóch lat).

Od 1 września 2017 r. nie wolno też montować, kotłów na paliwa stałe, które nie spełniają standardu emisyjnego zgodnego z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, a także pieców i kominków nie spełniających wymagań w zakresie minimalnych poziomów sezonowej efektywności energetycznej i norm emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określonych w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

Uchwała nakazuje również wymianę dotychczas używanych urządzeń grzewczych tj. kotłów lub pieców. Jeżeli kocioł lub piec, który użytkujesz w dniu 1 września 2017r. miał:

- ✓ **więcej niż 10 lat** lub nie posiada tabliczki znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem **1 stycznia 2022**,
- ✓ **od 5 do 10 lat** możesz nim się ogrzewać do dnia **1 stycznia 2024**,
- ✓ kotły, mające **mniej niż 5 lat** muszą być wymienione do **1 stycznia 2026 roku**.

Kotły spełniające wymagania 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012 mogą być użytkowane do **1 stycznia 2028 roku**.

W przypadku nie przestrzegania przepisów zawartych w uchwale antysmogowej, zgodnie z art. 334 Prawa ochrony środowiska: „Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.” Zgodnie z art. 24 Kodeksu wykroczeń grzywna wynosi od 20 zł do 5000 zł, przy czym w postępowaniu mandatowym można nałożyć grzywnę w wysokości do 500 zł, a jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy 1000 zł (art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia).

Jakość powietrza – gdzie znaleźć informacje o stanie powietrza?

Informacje o jakości powietrza w województwie śląskim na bieżąco podawane są na stronie Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach www.katowice.wios.gov.pl w zakładce **Śląski Monitoring Powietrza i Powiadomienie o aktualnej jakości powietrza** lub pod adresem <http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/>. Dane pochodzą z automatycznych stacji monitoringu powietrza (w tym ze stacji w Raciborzu przy ul. Wojska Polskiego) oraz z prowadzonych pomiarów manualnych i pasywnych.

Na stronie Inspektoratu znajduje się też zakładka **System Prognoz Jakości Powietrza**, w której podawane są informacje o przewidywanej jakości powietrza na kolejną dobę.

Informacje o jakości powietrza można znaleźć również na stronie www.raciborz.pl w zakładce Ekologia.

Poziomy ostrzegania o wystąpieniu przekroczeń

Obowiązujący od 6 lipca 2020 r. Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego Uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. wprowadził trzy poziomy ostrzegania o jakości powietrza:

1. I Poziom (**żółty**) – powiadomienie o wystąpieniu przekroczenia dopuszczalnego.
2. II Poziom (**czerwony**) – ostrzeżenie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania.
3. III Poziom (**brązowy**) – alarm smogowy – powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego.

Wystąpienie I Poziomu ostrzegania związane jest z przekroczeniami dopuszczalnej częstości 35 dni w roku kalendarzowym dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10, wynoszącego 50 µg/m³.

Poziom II – wprowadzany jest po uzyskaniu informacji o wystąpieniu przekroczenia poziomu wynoszącego 100 µg/m³ dla pyłu PM10 w pomiarach z ostatniej doby.

Poziom III – wystąpienie ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego, kiedy poziom stężenia dobowego PM10 wynosi 150 µg/m³ w pomiarach z ostatniej doby.

Zalecenia w przypadku wystąpienia poziomów ostrzegania

W przypadku ogłoszenia POZIOMU II osoby chore, starsze, kobiety w ciąży oraz małe dzieci powinny unikać przebywania na wolnym powietrzu, pozostałe osoby powinny ograniczyć do minimum wszelką aktywność fizyczną na zewnątrz.

Wystąpienie POZIOMU III oznacza, że wszelkie aktywności na zewnątrz są odradzane. Osoby wrażliwe (cierpiące z powodu chorób serca i z powodu przewlekłych chorób układu oddechowego) powinny bezwzględnie unikać przebywania na wolnym powietrzu, pozostałe osoby powinny ograniczyć przebywanie na wolnym powietrzu do niezbędnego minimum. Należy także unikać przewietrzania pomieszczeń na czas trwania ostrzeżenia.

